

Julian Apostatas forbud mod kristne undervisere

5 *Julian Apostata (dvs. 'den frafaldne') var romersk kejser 361 til 363. Julians forgængere havde været kristne kejsere, der havde favoriseret kristendommen. Julian forsøgte imidlertid at genoplive den traditionelle græsk-romerske religion og atter gøre denne ikke-kristne religion til statsreligion. For at nå dette mål igangsatte Julian en række tiltag. Udover bl.a. at favorisere ikke-kristne i den kejserlige administration forbød Julian kristne i at undervise i den græske litteraturs klassikere – et forbud der reelt var ensbetydende med et forbud mod kristne undervisere. Herunder et uddrag et reskript udsendt i juni 362 i Antiokia.*

10

[Julian forklarer indledningsvis vigtigheden af god undervisning og af gode undervisere, der har den rette indstilling og holdning.] Er det for Homer, Hesiod,¹ Demosthenes,² Herodot, Thukydid,³ Isokrates og Lysias⁴ ikke guderne, der fører an i al visdom? Anså nogle af dem sig ikke for Hermes' præster, andre for musernes? Derfor holder jeg det for urimeligt, at de, der vil
15 fortolke disse mænds skrifter, ringeagter de guder, der er blevet æret af dem. Men fordi jeg mener, at dette er urimeligt, siger jeg dog ikke, at de skal forandre anskuelser og holde sig til templerne. Men jeg lader dem få valget imellem at lade være med at undervise i det, som de ikke anser for at være af betydning, og hvis de endelig vil undervise deri, så at gøre det for alvor og at vise deres elever, at hverken Homer eller Hesiod eller nogen af dem, som de fortolker,
20 og som de beskylder for ugudelighed, afsindighed og religiøs vildfarelse, er sådan, som de nu påstår. [...] Hvis de mener, at de mænd er vise, hvis fortolkere de er, ja for hvem de ligesom optræder som profeter, så lad dem først efterligne deres ærefrygt overfor guderne. Men hvis de antager, at de er faret vild i deres anskuelser om de højlovede guder, så lad dem gå til galilæernes forsamlinger og give sig til at udlægge Matthæus og Lukas. [...] Det ville ganske vist være
25 retfærdigt at helbrede disse mennesker mod deres vilje, som man helbreder sindssyge, men man må alligevel være overbærende mod alle dem, der lider af en sådan sygdom. Thi jeg mener også, at man må belære uforstandige mennesker, ikke straffe dem.

30

Uddrag af Julians 42. brev (Loeb nr. 36). H. Haar o.a.: *Kirkehistoriske Læsestykker. I: Oldtid og Middelalder.* 2. udg. Kbh. (1921) s.38f.

---

¹ *Homer, Hesiod*: græske digtere, der ifølge traditionen var ophavsmænd til de vigtigste mytologiske værker.

² *Demosthenes*: athensk taler og statsmand (384-322 f.Kr.)

³ *Herodot, Thukydid*: græske historieskrivere (5.-4. århundrede f.Kr.)

⁴ *Isokrates og Lysias*: athenske talere, ca. 400 f.Kr.